

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3108/2018. (IV. 9.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Fővárosi Ítéltábla 12.Bf.358/2016/8. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó (jogi képviselője útján: dr. Metzinger Péter, 1052 Budapest, Váci utca 18.) az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz a Fővárosi Ítéltábla 12.Bf.358/2016/8. számú ítélete, valamint a Fővárosi Törvényszék 24.B.1120/2015/48. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérve.
- [2] 2. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy előzményei és az indítványban foglaltak az alábbiak szerint foglalhatók össze.
- [3] 2.1. Az első fokon eljáró Fővárosi Törvényszék 24.B.1120/2015/48. számú ítélete az indítványozót, mint a büntetőügy III. rendű vádlottját felbujtóként elkövetett csalás büntetettében, bűnsegédként elkövetett közokirat-hamisítás büntetettében, valamint hamis magánokirat felhasználásának vétségében bűnösnek találta és halmazati büntetésül három év és hat hónap szabadságvesztésre, illetve közügyektől eltiltásra ítélte.
- [4] A másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla 12.Bf.358/2016/8. számú ítéletével az indítványozó tekintetében a szabadságvesztés tartamát három évre enyhítette, egyebekben az elsőfokú ítéletet helyben hagyta.
- [5] Az indítványozó elsősorban azt sérelmezi, hogy a bíróságok kizárólag egyetlen bizonyítékra, az I. rendű vádlott – szerinte más bizonyíték által alá nem támasztott és az eljárás során módosított – vallomására alapozták bűnösségének megállapítását. Előadta, hogy következetesen tagadó vallomása szemben állt az I. rendű vádlott vallomásával, de a bíróság nem adta indokát, hogy mi okból fogadta el tényként a rá nézve kedvezőtlen állításokat. Nézete szerint a bíróságok által elfogadott bizonyítékok alapján nem lehetett imperatív módon és minden kétséget kizáróan levonni azt a következtetést, hogy a vád tárgyává tett bűncselekményeket elkövette volna. Mindezek alapján az indítványozó álláspontja az, hogy a támadott ítéletek megsértették az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (2) bekezdésében biztosított tisztességes eljáráshoz való jog részét képező ártatlanság vélelmének elvét, valamint az *in dubio pro reo* elvét. A panaszos szerint sérült a hatékony védelemhez való joga is, mert írásszakértői vélemény beszerzésére és további tanúkihallgatásra irányuló bizonyítási indítványait a bíróságok mellőzték.
- [6] Az indítványozó úgy véli, hogy a bíróság rendelkezésére álló bizonyítékok alapján őt fel kellett volna menteni, ezért a marasztaló ítélet meghozatalára az Alaptörvény XXVIII. cikk (2) bekezdésének sérelmével kerülhetett csak sor.
- [7] A fentieken túl az indítványozó a jogerős ítélet végrehajtásának a felfüggesztését is kérte.
- [8] 3. Az alkotmányjogi panasz az alábbiak miatt nem befogadható.
- [9] 3.1. Az Abtv. 56. § (1) bekezdésében előírtak szerint az Alkotmánybíróságnak elsődlegesen az alkotmányjogi panasz befogadhatóságáról szükséges döntenie. Az Alkotmánybíróság ezért tanácsban eljárva mindenekelőtt azt vizsgálta meg, hogy az alkotmányjogi panasz megfelel-e a törvényben előírt befogadhatósági feltételeknek.
- [10] A befogadhatóság feltételeit vizsgálva az Alkotmánybíróság arra a következtetésre jutott, hogy a határidőben előterjesztett alkotmányjogi panasz érintettől és a benyújtásra jogosulttól, azaz a panasz alapjául szolgáló büntetőeljárás terheltjétől származik [Abtv. 51. § (1) bekezdés].

- [11] Az indítvány megjelöli az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó törvényi rendelkezést (Abtv. 27. §). Megjelöli a konkrét bírói döntéseket és kifejezett kérelmet fogalmaz meg azok megsemmisítésére, valamint felsorolja az Alaptörvény sérülni vélt rendelkezéseit. Az eljárás során az indítványozó jogorvoslati lehetőségét kimerítette, a panaszindítvány a másodfokú, jogerős ítéletet támadja, az elsőfokú ítéletre is kiterjedően. [Abtv. 27. § b) pont].
- [12] 3.2. Az Abtv. 29. §-a alapján az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be.
- [13] Az Alkotmánybíróság ezért azt vizsgálta, hogy az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (2) bekezdése sérelmének vonatkozásában az indítványban előadott érvek megalapozhatják-e az alkotmányjogi panasz érdemi vizsgálatát.
- [14] Az indítványozó a támadott bírói döntéseket azért tartotta Alaptörvénybe ütközőnek, mert állítása szerint a bíróságok csupán egy, általa elégtelennek tartott bizonyíték, azaz a saját vallomásával szembenálló terhelti vallomás alapján ítélték el, illetve egyéb bizonyítási indítványait a bíróságok mellőzték. Az indítványozó a fenti érveit a büntetőeljárás során is előadta, így azokra módjában állt reagálni a másodfokon eljáró bíróságnak döntése indokolásában. A jogerős ítélet szerint a bizonyítást az elsőfokú bíróság a szükséges körben lefolytatta, a bizonyítékokat egyenként és összhatásukban értékelte és helytálló indokát adta annak, hogy azokat milyen körben fogadta el, illetve vetette el és a tényállást mely bizonyítékokra alapította. A Fővárosi Ítéletábra következtetése szerint – az indítványozó állításával ellentétben – „cselekvőségét nem kizárólag egyedül [...] I. rendű vádlott terhelő vallomása, hanem az azt alátámasztó számos más bizonyíték is igazolta.” A bíróság ítéletében azt is megokolta, hogy a panaszos által indítványozott további bizonyítási eljárás lefolytatását miért tartotta szükségtelennek.
- [15] A bírósági döntésekkel kapcsolatos indítványozói felvetésekkel összefüggésben az Alkotmánybíróság a jelen ügyben is hangsúlyozza: „[a]z Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikkének (1) bekezdése alapján az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve. A (2) bekezdés d) pontja értelmében alkotmányjogi panasz alapján felülvizsgálja a bírói döntésnek az Alaptörvénnyel való összhangját. Az alkotmányjogi panasz jellegének megfelelően a testület hatáskörébe a bírói döntéseknek kizárólag az alkotmányossági szempontú vizsgálata tartozik. Ebből következően az alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének, azaz ez a jogvédelem nem jelenti a rendes bíróságok jogalkalmazási gyakorlatának általános felülvizsgálatát, aminek következtében az Alkotmánybíróság burkoltan negyedfokú bírósággá válna. A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki, ami nem adhat alapot számára minden olyan esetben történő beavatkozásra, amikor vélt vagy esetleg valós jogszabálysértő jogalkalmazásra került sor” {3198/2013. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [22]}. Ebből következően a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság attól is tartózkodik, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon {3028/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [12]}. A tényállás megállapítása, a bizonyítékok értékelése, és mérlegelése az eljárásjogi szabályokban a jogalkalmazó számára fenntartott feladat {3012/2016. (I. 25.) AB végzés, Indokolás [20]}.
- [16] Az indítványozó tehát alkotmányjogi panaszával valójában a bíróság bizonyítékértékelő tevékenységét, végső soron a bírói ítéletek felülmérlegelését kívánja elérni, amelyre az Alkotmánybíróságnak – a fentiekben ismertetett gyakorlata szerint – nincs hatásköre.
- [17] 4. Az Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz befogadhatósági vizsgálatának eredményeként így arra a következtetésre jutott, hogy az alkotmányjogi panasz nem felel meg az Abtv. 29. §-ában foglalt befogadhatósági feltételeknek. Az Alkotmánybíróság ezért az alkotmányjogi panaszt az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján, figyelemmel az Abtv. 56. § (3) bekezdésében előírtakra is, visszautasította.

- [18] 5. Az alkotmányjogi panasz visszautasítására tekintettel az Alkotmánybíróságnak nem kellett határoznia az indítványozó által az érintett bírói döntés végrehajtásának a felfüggesztése iránt előterjesztett kérelem tárgyában.

Budapest, 2018. március 27.

Dr. Czine Ágnes s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Sulyok Tamás s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1686/2017.

• • •